

hvor jeg gav Raadet Meddelelse om Regeringens Svar paa det Memorandum, Hr. Hauge omtalte. Men Hr. Hauge undlod at gøre nærmere Rede for dette Memorandum, refererede for saa vidt heller ikke mit Svar, saaledes som det blev afgivet paa dette Møde, og da det har nogen Betydning i denne Sag, ikke mindst for min personlige Stilling som Handelsminister, vil jeg gerne tillade mig at gøre det her.

Det Memorandum, som Hr. Hauge omtalte, var for en Del foranlediget ved min Erklæring her i Folketinget, en Erklæring, der jo blev afgivet som Svar paa det ærede Medlems, Hr. Rodes, Forespørgsel i sin Tid, og som gik ud paa, at jeg ikke agtede at forelægge det tidligere Lovforslag om midlertidig Vareindsførsel, men at Regeringen, hvis der gennem Valutaraadet, fra Erhvervenes eller fra anden Side, skulde fremkomme et Ønske eller et Forslag om Begrænsning af Eksporten, var villig til paa ny at overveje Sagen. Dette Memorandums Fremkomst skyldtes vel ogsaa, at jeg paa forskellige Møder i Valutaraadet havde antydet, at jeg gerne vilde undersøge dette Spørgsmaal nærmere. Dette Memorandum gik i Korthed ud paa, at man skulde skelne mellem toldfri og toldpligtige Varer, saaledes at de førstnævnte skulde indgaa frit, medens de toldpligtige Varer skulde underkastes Valutaraadets Afgørelse. Dette Memorandum var, saa vidt jeg forstod, redigeret af Nationalbanken og blev ogsaa fremsat af Nationalbanken paa Valutaraadets Vegne. Det Svar, som jeg paa Regeringens Vegne afgav til Valutaraadet, gik ud paa, at Regeringen forberedte en omfattende Revision af de endnu eksisterende Eksportforbud med det for Øje i videst mulige Omfang at ophæve disse Eksportforbud for derigennem at frigøre Eksporten. Jeg meddelte endvidere, at Regeringen var villig til at lægge Spørgsmaal vedrørende en Del udprægede Luksusgrupper ind under Valutaraadets Afgørelse, og jeg tilbød samtidig en Forhandling med Valutaraadet om, hvilke disse Varer skulde være, idet jeg yderligere tilføjede, at jeg for mit personlige Vedkommende var villig til at give Begrebet Luksusvarer en noget mere omfattende Betydning, saaledes at man der ved maatte forstaa alle for Landet nødvendige Varer. Men denne Forhandling ønskede Valutaraadet ikke at optage med mig. Man mente, at den var uden al Betydning, skønt der dog fra et enkelt, Hr. Hauge nærstaaende Medlem blev udtalt saadant noget som, at havde Valutaraadet

nu siddet saa længe, kunde det saamænd godt sidde ogsaa de, jeg tror, 14 Dages Tid, en saadan Forhandling kunde være. Men Valutaraadet ønskede ikke at optage denne Forhandling, og da jeg ikke havde nogen Beføjelse til at bestemme, hvorvidt Valutaraadet skulde blive siddende eller ikke, besluttede man enstemmigt at gaa fra hinanden, at opløse Valutaraadet. Man maa nemlig huske paa, at Valutaraadet er en ganske ejendommelig Institution. Den blev i sin Tid oprettet paa Bankernes Initiativ, og den Omstændighed, at den daværende Handelsminister var Formand for Valutaraadet, medførte kun, at denne Institution blev, hvad jeg vil kalde: en halvofficiel Institution, i hvert Fald kunde Handelsministeren ikke som saadan træffe Bestemmelse om, hvorvidt Valutaraadet vedblivende skulde fungere og under hvilke Former, det skulde gøre det. Paa samme Møde udtalte jeg, at Regeringen ikke nærede noget Ønske om, at Valutaraadet skulde ophøre med sin Virksomhed, men at den tværtimod meget gerne saa, at Valutaraadet blev ved at virke, hvis det kunde finde de Former, under hvilke det kunde arbejde. Jeg var ganske klar over, at det vilde frembyde nogen Vanskelighed, og jeg forstaa meget godt Valutaraadets Opfattelse, naar det hævdede den Gang, at naar dets Bestemmelser ikke kunde blive effektive, det vil sige, naar man vedblivende kunde omgaa dets Afgørelser, vilde det ikke være til nogen Nytte, at det vedblev at sidde og regulere og rationere den fremmede Valuta.

Se, dette giver efter min Mening et noget andet Billede af Forholdene end det, som det ærede Medlem Hr. Hauge gav. Det er ikke min Hensigt med disse Udtalelser at rette nogen Bebrejdelse mod Valutaraadet, mod Bankerne og de andre Medlemmer af dette Raad, men naar det Gang paa Gang siges, at det er Regeringen eller mig, der har Ansvaret for, at Valutaraadet afgik ved Døden, maa jeg bestride det, thi det var ikke Forudsætningen for Valutaraadets Nedsættelse, at der fra Lovgivningsmagtens Sid skulde ydes Støtte til Gennemførelse af dets Bestemmelser, og den Omstændighed, at der paa et tidligere Tidspunkt, allerede i Februar Maaned, opstod Ønsker om ved Lovgivningsbestemmelser at gøre dets Afgørelser effektive, kan ikke lægge Ansvaret over paa Regeringen, naar den ikke mener i samme Omfang, som Valutaraadet ønsker det, at kunne tage denne Anmodning til Følge. Jeg skal her indskyde den Bemærkning, at Valutaraadet